

Notat

Pædagogiske mål og rammer for fritidspædagogikken i Københavns Kommune

3. september 2019

Sagsnummer
2019-0218354

Dokumentnummer
2019-0218354-7

Mål og rammer for pædagogikken i fritidsordninger under folkeskoleloven i Københavns Kommune

Jf. folkeskoleloven er det den enkelte kommune, som skal fastsætte mål og rammer for fritidsordninger under folkeskoleloven.

Mål og rammer for fritidsordninger under folkeskoleloven i Københavns Kommune er dels beskrevet i Styrelsesvedtægten for folkeskolen i København og dels beskrevet i pejlemærkerne for pædagogisk kvalitet i fritidsinstitutioner, jf. for neden.

Mål og rammer for pædagogikken på fritidshjem i Københavns Kommune

Dagtilbudslovens formålsparagraf for fritidshjem lyder således:

§ 45. Børn i fritidshjem skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring. Det pædagogiske arbejde i fritidshjem skal respektere og understøtte børns selvvalgte aktiviteter og samtidig indeholde pædagogisk tilrettelagte aktiviteter.

Stk. 2. Fritidshjem skal være særlig opmærksom på at involvere og aktivere børn, der har brug for en særlig indsats.

Stk. 3. Fritidshjem skal fremme børns sproglige, æstetiske og kropslige udtryksformer, sundhed og kendskab til naturen.

Stk. 4. Fritidshjem skal give børn medbestemmelse, medansvar og forståelse for demokrati. Fritidshjem skal som led heri bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evne til at indgå i forpligtende fællesskaber samt samhørighed med og integration i det danske samfund.

Center for Policy
Fagligt Indhold og Kvalitet
Gyldenløvesgade 15
1600 København V

EAN-nummer
5798009371201

www.kk.dk

Stk. 5. Fritidshjem skal fremme kendskab til og samspil med andre typer af fritidstilbud, herunder idrætsforeninger og kulturtilbud.

Stk. 6. Fritidshjem skal i samarbejde med skolen og forældre medvirke til at skabe en sammenhængende overgang mellem skolens undervisningsdel og fritidshjemmet.

Fritidshjem skal give børn mulighed for lektielæsning.

Det er ligeledes beskrevet at "Der skal i alle fritidshjem udarbejdes en skriftlig børnemiljøvurdering, som indeholder en kortlægning af fritidshjemmets fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø. Børnemiljøvurderingen skal beskrive eventuelle børnemiljøproblemer og indeholde en handlingsplan"

Pejlemærker for fritidsinstitutioner (både under folkeskoleloven og dagtilbudsloven) i København

Pejlemærkerne for dagtilbud 0-18 blev vedtaget i 2012. I 2016 indgik ledere og medarbejdere fra Københavns fritidsinstitutioner i et samarbejde om, at udmønte pejlemærkerne for fritidsområdet, sådan at det blev tydeligt hvordan pejlemærkerne så ud på det fritidspædagogiske område.

I københavnske fritidsinstitutioner tilbydes børn både et udfordrende læringsmiljø og et indholdsrigt fritidsliv. Institutionerne tager udgangspunkt i børnenes ressourcer og kompetencer og sikrer alle deltagelse i fællesskabet uanset social baggrund eller et eventuel handicap.

Målene for pejlemærkerne danner rammen for pædagogens praksis i skolen samt rammen for at et sammenhængende læringsrum mellem skole og fritidsinstitution. Succeskriterierne i forhold til fritidsinstitutioner og skoler er, at der gennem en fælles og helhedsorienteret indsats med fokus på det enkelte barns trivsel, læring og udvikling, sikres at:

- alle børn bliver så dygtige, som de kan og får forudsætninger for at få et indholdsrigt fritidsliv og gennemføre en uddannelse
- betydningen af social baggrund for børns trivsel, læring, dannelse og udvikling mindskes
- børnene får forudsætninger for at deltage som aktive, demokratiske borgere i det danske samfund

- tilliden til og trivslen i folkeskolen og fritidsinstitutionen styrkes gennem respekt for professionel viden og sammenhæng i praksis

Sociale relationer - positiv voksenkontakt hver dag

Fritidsinstitutionens børn har mulighed for at indgå i tæt relation til en professionel voksen. Fritidsinstitutionens børn møder professionelle voksne, der skaber et lydhørt, udfordrende og medlevende dannelsesmiljø.

Det betyder, fritidsinstitutionen opfylder målet ved:

1. at definere hvilke værdier der ligger til grund for arbejdet i forhold til relationsdannelsen
2. at der arbejdes med relationsdannelsen og organisering fx via matrixmodel/tidlig opsporing, relationsskema, teamopdeling eller kontaktpersoner
3. at samarbejde aktivt med skolen for sikre et overblik over hele børnegruppen, så alle børn får den hjælp, de har behov for
4. at sikre, at alle fritidsinstitutionens børn, i samarbejde med skolen, får mulighed for en trivselssamtale senest 3 måneder efter skolestart
5. at udarbejde en handleplan for en børnemiljøvurdering, ud fra barnets perspektiv og for KKFO i forhold til skolens trivselsmåling

Inklusion og fællesskab - børne- og ungefællesskaber til alle

Fritidsinstitutionens børn lærer og får støtte til at indgå i fællesskaber med afsæt i deres faglige, personlige og sociale ressourcer. Fritidsinstitutionens børn har mulighed for at udfolde sig - i samarbejde med andre - om at løse opgaver og realisere drømme.

Det betyder, fritidsinstitutionen opfylder målet ved:

1. at definere hvilke værdier der ligger til grund for arbejdet i forhold til inklusion og fællesskab

2. at skabe udviklingsorienterede fællesskaber, der rummer mangfoldighed, gensidig tolerance og respekt for andre

3. at lægge individuelle handleplaner for børn med særlige udfordringer i samarbejde med skolen - husk samtykkeerklæring

4. at sikre deltagelsesmuligheder der er passende udfordrende for alle børn i fællesskabet

5. at udarbejde en handleplan for forebyggelse af mobning og støtte børnene i tilegnelsen af redskaber til at håndtere konflikter

Sprogindsatsen - muligheder gennem sprog

Fritidsinstitutionens børn tilegner sig de sproglige kompetencer, der er nødvendige for at kunne indgå i differentierede sammenhænge i samfundet.

Fritidsinstitutionen styrker børns sproglige kompetencer så de lærer at tage medbestemmelse og medansvar for eget og andres liv

Det betyder, fritidsinstitutionen opfylder målet ved:

1. at beskrive hvorledes institutionen, i samarbejde med skolen, understøtter og fremmer børnenes sproglige udvikling

2. at institutionen via dialog, støtte og inddragelse i planlægningen af aktiviteter, opøver børnenes evne til kommunikation i sociale sammenhænge

3. at iværksætte relevante aktiviteter målrettet de børn, der har brug for særlig sprogstimulering

4. at sprogfokus indgår i planlægningen af aktiviteterne, herunder talesprog, skriftsprog, tegnsprog, kropssprog og billedsprog

5. at stimulere alle børns sproglige færdigheder, så børnene er i stand til at italesætte deres følelser, behov og handlinger samt efter behov inddrage forældrene

6. at der i forhold de tosprogede børn arbejdes med barnets sprogbaggrund

7. at være vejvisere og rådgivere i brug af de sociale medier og digitale kommunikative muligheder

Forældresamarbejde - forældrepartnerskab

Fritidsinstitutionen samarbejder med forældrene om børnenes trivsel, læring og dannelse. Fritidsinstitutionen arbejder differentieret og ressourcebaseret med inddragelse af forældrene i institutionens hverdag.

Det betyder, fritidsinstitutionen opfylder målet ved:

1. at inddrage forældrerådet/forældrebestyrelsen i definitionen af hvilke værdier der ligger til grund for arbejdet med forældresamarbejde - og partnerskab
2. at give forældrene mulighed for deltagelse i både det formelle og uformelle liv i fritidsinstitutionen
3. at inddrage forældrene i udarbejdelsen af en handlingsplan for børnemiljøet - dette med afsæt i et børneperspektiv
4. at tilbyde deltagelse i forældresamtaler i forbindelse med skole/hjemsamtalerne
5. at indgå i samarbejde med skolen om udvikling af forældresamarbejdet og koordinering af forældrearrangementer
6. at indgå i forældrepartnerskab i forhold til individuelle handleplaner

Sammenhæng - også i overgange

Fritidsinstitutionen samarbejder med skolen og andre samarbejdspartnere for at sikre trivsel og helhed i barnets udvikling, dannelse og læring. Fritidsinstitutionens børn skal opleve overgange som sammenhængende.

Det betyder, fritidsinstitutionen opfylder målet ved:

1. at samarbejde ud fra aftalte mål og indsatser mellem skole og fritidsinstitution i "Stærkt samarbejde", der understøtter børnenes faglige fordybelse, dannelse, trivsel og læring

2. at deltage aktivt i udarbejdelse af konkrete overgangsftaler mellem børnehave, skole og fritidsinstitution med afsæt i BUF's årshjul for overgange

3. at fritidsinstitutionen ved tidlig indskrivning arbejder målrettet med børnene for at understøtte deres skoleparathed ved tidlig indskrivning f.eks. bevægelsesindsats eller sprogindsats aktiviteter

4. at bidrage med fagligt kendskab til børn i det tværfaglige samarbejde med skolen og andre interessenter, herunder i forhold til trivsel, den formelle og uformelle læring

Krav om refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis

Fritidsinstitutionen anvender metoder/systematikker i planlægningen af alle pædagogiske tiltag.

Fritidsinstitutionen gennemfører løbende evalueringer af de metoder og systematikker institutionen arbejder med.

Det betyder, fritidsinstitutionen opfylder målet ved:

1. at planlægge alle aktiviteter med udgangspunkt i børnenes behov og interesser

2. at der kontinuerligt afholdes personalemøder til refleksion, sparring, planlægning og evaluering

3. at anvende relevant forskningsmæssigt viden i den pædagogiske praksis

4. at målsætte og evaluere større og længerevarende aktiviteter ved brug af udvalgte metoder

5. at udarbejde en tidsplan (f.eks. årshjul) for refleksion af institutionens pædagogiske praksis

6. at anvende dokumentationsmetoder som f.eks. logbøger eller tilsvarende materiale

7. at planlægge og målsætte aktiviteterne i stærkt samarbejde med afsæt i pejlemærkerne

